

## **SADRŽAJ**

<b>PREDGOVOR</b> .....	11
<b>I POJAM MALOLJETNIČKE DELINKVENCije</b> .....	13
<b>II PREDMET, CILJEVI I ZADACI MALOLJETNIČKE DELINKVENCije KAO NAUČNE DISCIPLINE</b> .....	17
<b>III METODOLOGIJA MALOLJETNIČKE DELINKVENCije</b> .....	19
Metodologija istraživanja maloljetničke delinkvencije .....	21
Projekat istraživanja .....	24
<b>IV NAUČNI I DRUŠTVENI ASPEKTI MALOLJETNIČKE DELINKVENCije</b> .....	31
PRAVNI ASPEKTI MALOLJETNIČKE DELINKVENCije .....	40
Međunarodne regulative maloljetničke delinkvencije .....	40
Pravni aspekti maloljetničke delinkvencije u RS .....	48
Pravne osnovne položaja djece u sukobu sa zakonom .....	51
PEDAGOŠKI I PSIHOSOCIJALNI ASPEKTI POREMEĆAJA U PONAŠANJU .....	56
<b>V FENOMENOLOGIJA MALOLJETNIČKE DELINKVENCije</b> .....	59
Fenomenološka istraživanja i praćenja maloljetničke delinkvencije .....	59
Različiti aspekti definisanja poremećenog ponašanja djece i maloljetnika .....	65
Mjerila normalnog i patološkog .....	66
Riziko obilježja djece i maloljetnika – pretpostavka preddelinkventnog i delinkventnog ponašanja .....	74
Značajne determinante djece s poremećajima u ponašanju .....	78
Modaliteti preddelinkventnog i delinkventnog ponašanja .....	82
Problemi prilagođavanja i poremećaji ličnosti i ponašanja kod djece i maloljetnika .....	84
Socijalno i emocionalno loše prilagođavanje .....	87
PROCESI, POTREBE I MOGUĆNOSTI ADAPTACIJE U SOCIJALNOJ GRUPI .....	89
Adaptivne teškoće .....	89

Adaptivno i maladaptivno doživljavanje, reagovanje i ponašanje .....	90
Nedruštvena (disocijalna) ponašanja .....	92
Simptomatologija i znakovi maladaptivnog ponašanja .....	92
Identitet i self koncepti – samoprocjenjivanje, samoopravdavanje i zaštita .....	96
Pojam i značaj mehanizama odbrane .....	98
Razvoj psiholoških odbrambenih mehanizama .....	101
Identifikacija i identitet .....	104
Smetnje prilagođavanja u mladalačkom dobu .....	107
Vaspitno zanemarena djeca i maloljetnici .....	109
Vaspitno zapuštena djeca i maloljetnici .....	111
Delinkventno dijete i maloljetni delinkvent .....	113
Poremećeno ponašanje djece i maloljetnika .....	116
Oblici nasilja nad djecom .....	117
Vršnjačko nasilje .....	121
<b>VI EPIDEMIOLOGIJA MALOLJETNIČKE DELINKVENCije</b> .....	<b>125</b>
Maloljetna lica kao izvršioци krivičnih djela na području RS .....	134
Vrste krivičnih djela maloljetnika po objektu napada na području RS .....	136
<b>VII ETIOLOGIJA MALOLJETNIČKE DELINKVENCije</b> .....	<b>139</b>
<b>SPOLJNI SOCIO-KULTURNI FAKTORI MALOLJETNIČKE DELINKVENCije</b> .....	<b>145</b>
Regionalni i klimatski uslovi .....	145
Ekonomske prilike, siromaštvo i nezaposlenost .....	146
Urbanizacija i migracije .....	148
Uticaj ratnih i drugih katastrofa na pojavu i razvoj delinkvencije ....	150
Psihosocijalna obilježja porodice .....	157
Škola – značajan faktor formiranja ličnosti .....	164
Bježanje od škole i delinkvencija .....	167
Slobodno vrijeme .....	170
Uticaj sredstava masovnih komunikacija na maloljetničku delinkvenciju .....	174
<b>UNUTRAŠNJI FAKTORI MALOLJETNIČKE DELINKVENCije</b> .....	<b>179</b>
Značajnije osobine ličnosti djece i maloljetnika poremećenog ponašanja – rano otkrivanje .....	183
Psihološke osobine adolescenata .....	186

Smetnje prilagođavanja u mladalačkom dobu – mladalačke krize	191
Paterni (porijeklo) problema	194
Osnove biološke i psihološke koncepcije razumijevanja problema djece i maloljetnika	196
Separacija, identitet i identifikacija	205
RANO OTKRIVANJE DELINKVENTNIH TENDENCIJA U PONAŠANJU	207
Predviđanja poremećaja u ponašanju	207
Motivacija delinkventnog ponašanja	211
Sklonosti ka delinkventnom ponašanju	215
Indikatori devijantnog i delinkventnog ponašanja	216
Motivi preddelinkventnog i delinkventnog ponašanja	220
Motivi kriminalnog ponašanja	224
Reaktivni poremećaji prilagođavanja	227
Poremećaji ličnosti – prepsihopatije	229
<b>VIII PROFIL LIČNOSTI MALOLJETNOG DELINKVENTA</b>	<b>233</b>
ODNOS LIČNOSTI I DELINKVENCije	235
PSIHOLOŠKE OSNOVE DELINKVENTNOG PONAŠANJA	236
Struktura ličnosti delinkventa	240
Mentalne - intelektualne sposobnosti	241
Inteligencija i kriminalitet	245
Osobine inteligencije, školski uspjeh i antisocijalno ponašanje	248
Emocije kod djece i maloljetnika – izvor delinkventnog ponašanja	249
Procjena ličnosti	259
<b>IX PREVENCIJA MALOLJETNIČKE DELINKVENCije</b>	<b>277</b>
MODALITETI I NIVOI PREVENCIJE	281
Doprinos psihologa prilagođavanju djece	289
Psihosocijalna podrška u stresnim situacijama	291
Metodika prevencije maloljetničke delinkvencije	292
Osnove programiranja prevencije maloljetničke delinkvencije	294
Porodica kao značajan faktor prevencije	303
Škola kao faktor prevencije maloljetničke delinkvencije	304
Slobodno vrijeme kao faktor prevencije maloljetničke delinkvencije	309
Mediji kao faktor prevencije maloljetničke delinkvencije	311
<b>X STRATEGIJA, TAKTIKA I METODIKA RADA SA MALOLJETNIM DELINKVENTIMA</b>	<b>315</b>

PSIHOLOŠKE DIMENZIJE I VRIJEDNOSTI KOMUNIKACIJA .....	315
Verbalne komunikacije .....	317
Neverbalne komunikacije .....	318
Empatički nivo komunikacija .....	323
Intervju i iformativni razgovor sa djecom i maloljetnicima .....	330
RAD SA DJECOM I MALOLJETNICIMA RAZLIČITOG PSIHOSOCIJALNOG I DELINKVENTNOG STATUSA (postupanje sa djecom i maloljetnim delinkventima) .....	336
Individualni rad sa maloljetnim delinkventima .....	338
Komunikacija sa maloljetnicom u bijegu od kuće .....	339
Rad sa djevojčicama u bijegu .....	341
Praktična uputstva za rad sa djecom koja trpe ili su pretrpila nasilje .....	344
Grupni rad sa djecom i maloljetnicima .....	369
<b>XI PROFESIONALNI STRES I SAGORIJAVANJE .....</b>	<b>377</b>
<b>LITERTURA .....</b>	<b>383</b>